

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ П'ЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свобода“: ВБґґґґ 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: ВБґґґґ 4-1016 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ПЛЯНУЮТЬ 200 БІЛІОНІВ НА ПОВОЄННІ РОБОТИ

ВАШИНґТОН. — Сенатська підкомісія для воєнних контрактів обрахувала, що після війни лишилося без праці 8,000,000 робітників. Щоб запобігти кризі заздалегідь підкомісія піддає думку, щоб уже тепер скласти план для створення в Америці відповідної мирової продукції коштом \$200,000,000,000. Коли уявляється відповідну господарку вцілому, тоді не буде страху за безробіття. Головою підкомісії є сенатор Джеймс Морей з Монтани. Він закидає теперішній адміністрації, що вже тепер показується її безрадність при викінчуванні й розв'язуванні воєнних контрактів. Досі покінчено вже 13,000,000 таких контрактів, а ще багато підприємців мають претенсії до уряду з титулу тих контрактів. Крім цього багато нових справ ще накопичується. Підкомісія передбачує, що уряд буде мати надпродукції вартості 50 білліонів доларів з війни, а яких 2,500 воєнних фабрик нагло стане, отже може прийти до великої кризи.

УПРОЩЕНИЙ ПЛАН ПОДАТКІВ.

ВАШИНґТОН. — Секретар скарбу Генрі Моргентав признає, що новий податковий план, придуманий конгресом, є дуже влучний і дає нагоду кожному податковцеві позбутися виповнювання дотеперішних податкових виказів. Цей план прийнятий в комісії способів і засобів палати репрезентантів, а тому, що він передискутований весторонно вже і в сенаті, надіються, що сенат прийме його без змін. Головні засади нового податкового закону такі: Кожен податковець дістає звільнення від податку перших \$500 заробітку, а потім по \$500 за кожну дитину, чи кого там іншого, що має на своїм утриманні. Тому, що розмір податку буде в загальній частині як тепер, отже пересічно по 20 відсотків, і його будуть вибирати відразу при виплаті, податковець не матиме клопоту з виповнюванням податкових декларацій. Надіються, що новий законопроект стане скоро законом і тому вже з днем 15 квітня оголосять постанову прилюдно.

ВЕСНА ПРИХАЛА НА БІЛОМУ КОНІ.

НЮ ЙОРК. — В тутешній околиці несподівано впав сніг і покрив грубою верствою землю саме в останньому дні зими, а на стрічу весні. Несподіваний мороз підготував людей на довший холод.

ЗАСІВ ХАРЧІВ НА 1944. РІК ВИСТАРЧАЛЬНИЙ.

ВАШИНґТОН. — Воєнна Адміністрація Харчів проголосила звіт із перегляду харчової продукції на підставі домагання директора Воєнної Мобілізації Джеймса Ф. Бірнса ще з липня 1943. р. Із звіту показується, що всякі алярми про недостачу харчів для населення Америки є безпідставні і що до кінця 1944. року Злучені Держави будуть мати вистарчальну кількість харчів для свого населення. Однак звіт остерігає теж, що загал не може дістати кожного артикулу споживчого, як це було в минулому. То в одній то в другій околиці не стане сього або того, але буде чим прохарчувати всіх. — З різних околиць наспіли вісті, що в харчових складах є більше припасів, ніж населення може дістати на підставі пайкових значків. Уряд звертає увагу, що лише 4.6% таких припасів є під контролею уряду, а решта в руках приватних підприємців.

ВЗИВАЮТЬ ПЛЕКАТИ ГОРОДИ ПЕРЕМОГИ.

ВАШИНґТОН. — Для забезпечення харчів в Америці на найбільшій мету Краєвий Дорадчий Комітет Городів віднісся до стейтових губернаторів, щоб вони допомогли населенню при плеканню Городів Перемоги в біжучому році, бо в минулому році в деяких стейтах цей рух не виказав належного зрозуміння.

ПОМЕР ШІКАГОВСЬКИЙ „БИГ БІЛ“.

ШІКАГО. — Найбільш мальовничий в політичній історії міста Шікаго чоловік, Вільям Гейл Тамсон, помер в 75. році життя. Тамсон був знаний під призвищем „Біг Біл“, а славився як трикратний посадик міста. У часі першої світової війни він був завзятым противником Англії і тому його підозрювали в прихильності до німців, а після війни він теж прозивав англійського короля.

НЮ ЙОРК НАЙБІЛЬШИМ ВОЄННИМ ПОРТОМ.

НЮ ЙОРК. — Війна причинилася до цього, що місто стало найбільшою воєнною пристанею у світі. Одна третина цілої американської воєнної продукції переходить тепер через Нью Йорк, як це виявив командант Прибережної Сторожи протиадмірал Стенлі В. Паркер.

1,100 на Червоний Хрест з Союзного свята

НЮ ЙОРК. — Свято 50-ліття У. Н. Союзу, влаштоване старанням Злучених Союзних Відділів Метрополітальної Округи в Нью Йорку дня 5. березня в Карнегі Гол, було не лише великим місцевим успіхом і народною маніфестацією, але теж і успіхом гуманітарним, як це виказує звіт голови Ювілейного Комітету Дмитра Галичина. З маніфестації прийшло на Американський Червоний Хрест \$1,100. На що суму складаються такі жертви: 3 конверток на салі \$775, у чому є від У. Н. Союзу \$300, а з чистого доходу з концерту \$325, разом передано А. Ч. Хрестови суму \$1,100.

ПРИЗНАННЯ БАДОЛІА ЦЕ ЗЛОМАННЯ УМОВИ СОВЕТАМИ

ВАШИНґТОН. — Колоніст Марк Соливан обговорює признання Советами Італійського уряду Бадоліа і передає настрої, які запанували з цієї нагоди серед столичних дипломатів. Тому, що секретар стейту Корделл Гол віднісся до маршала Сталіна з домаганням внясення такого кроку, Соливан внясенне кончеючість американського жадання. Він каже, що ніхто з американських урядовців не знав про наміри Сталіна наперед, бо він не повідомив про це ні президента ні секретаря стейту. Америка знову не могла припускати, щоб більшовики признали королівський уряд Бадоліа, якому вони були противні засадничо. Поведінка Сталіна викликала теж заколот серед радикальних прихильників Советів, бо вони закидали Америці консерватизм і невмісне толерування уряду Бадоліа. Радикальним елементам не могло спитися, щоб комуністи могли здобутися на таку несподіванку. Тому ніхто навіть прибіжно не вів пояснити, що спонукало Сталіна до такого кроку. Та без огляду на причину загальна опінія в столиці така, що Сталіні поламав умову, заключену між трьома потугами, хоч би ця умова була неписана.

КОНГРЕСОВА КОМІСІЯ ПРОСЛІДЖУЄ ВІНЧЕЛА

ВАШИНґТОН. — Радіо промови Волтера Вінчела, який дався в знани не лише різним організаціям, але теж і конгресменам своїми безупинними напастями на їх характер і діяльність, будуть просліджені конгресовим комітетом Даеса. Радіові стації мають предложити комітетові всі промови Вінчела, починаючи зперед двох літ.

Заповідають нову конференцію Рузвелта, Чорчила й Сталіна

ЛОНДОН. — У дипломатичних кругах ходить чутка, що президент Рузвелт, прем'єр Чорчил і прем'єр Сталін мають незадовго знову стрітнутися. Мовляв, власне в зв'язку з тою конференцією прибув до Лондону Едвард Стетініус, американський підсекретар стейту.

ЯПОНСЬКА ІНТЕЛІГЕНЦІЯ ВЖЕ ПРИПУСКАЄ МОЖЛИВІСТЬ ПРОГРИ

ЧУЖИНГ. — Один китаець, що звився медицини в японському університеті в Токіо до липня 1943. року, подає, що вже минулого літа японська інтелігенція припускала, що Японія може програти війну. Неосвічені верстви японського народу ще далі вірують у певну японську перемогу.

ЗАКИДАЮТЬ ПОЛЯКАМ В ІРАНИ РІЗНІ ЗЛОВЖИТКИ

МОСКВА. — Джеймс Алдрідж, кореспондент „ПівнічноАмериканського Газетнього Альянсу“, подає, що 130,000 поляків, котрих зорганізовано в військові частини в советському союзі, а котрі опісля з цього виїхали до Ірану, допускалися там різних зловжитків. Кореспондент каже, що про факти зловжитків знали всі чужинські кореспонденти, але альянтська цензура не пускала писань про них у світ, бо мовляв поляки це союзники.

ЧУТКИ ПРО АЛІАНТСЬКІ ПРОПОЗИЦІЇ РУМУНІЙ

БЕРН. — Часопис „Журналь де Женев“ наводять слова якогось негзаданого по іменню дипломата, що мовляв Аліанти предложили вже румунському урядови умовини, на основі котрих вони готові зробити з Румунією угоду. Ці умовини предложено князеві Стірбейови. Аліанти мовляв пропонують Румунії границі з 1940. року; отже Басарабія мала би відійти до советського союзу. Зате Румунія мала би дістати Семигород, а за що Мадящина дістала би Добруджу.

Бритійське радіо остерігає Румунію зірвати якнайскорше з Німеччяною.

ФІНСЬКИЙ УРЯД НЕ ПОДАВ ПАРЛЯМЕНТОВІ ЗВІТУ ГОЛОВ. КОМАНДАНТА

СТОКГОЛЬМ. — У зв'язку з розбитими мировими переговорами між Фінляндією, й Росією приходять вісті з Гельсінкі, що фінський уряд, предкладаючи фінському парламентови до потвердження свою пропозицію відповіді Росії, не подав парламентови до відома заяви генерала фон Манергейма, головного команданта фінської армії, в котрій генерал сказав, що проти офензивної російських військ фінська армія не зможе устоятися.

Розкриття цієї заяви генерала викликає серед послів і публіки негодування проти уряду за її затанення.

ДВО-ТОНОВІ БОМБИ. — На великий бомбівик системи Галіфекса вантажать десь у Британії дві бомби, по 4,000 фунтів кожна. Коли так виглядають дво-тонова бомба, можемо собі уявити, як виглядають бомби по шість тон, які останніми часами почали вживати аліантські летуни для розбивання фабрик.

ЧЕРВОНА АРМІЯ ВСТУПАЄ В БАСАРАБІЮ

ЛОНДОН. — Червона армія переправилася через Дністер, вступила в Басарабію 30 миль широким фронтом і заняла понад сорок місцевостей на західному березі ріки. Армія генерала Конева перейшла Дністер між Ямполем, котрий заняла вона була в суботу, та Подільським Могилевом, у котрому ще йдуть завзяті вуличні бої. Між іншими червона армія заняла в Басарабії місто Сороки.

Далі на півночі „перша українська армія“ генерала Жукова, що наступає на Львів, заняла місто Крем'янець-па Волині та Сестратин, що лежить 58 миль від Львова. Добуття Крем'янця подала Москва в спеціальним комунікати, зазначаючи, що ця місцевість є з природи знаменитою твердиною, а крім цього німці її сильно укріпили.

На схід від Басарабського сектору червона армія наступає далі на Первомайське й Вознесенське. У суботнішньому комунікати Москва подала, що червона армія доконала в південній Україні десять німецьких дивізій.

РЕЙДИ НА РАЙХ ДАЛІ ЗРОСТАЮТЬ.

ЛОНДОН. — Американська повітряна сила з Британії й Італії ще збільшила свої удари по Німеччині. Великі літаки з тих двох баз били по західному й південно-західному фронту Гітлерової фортеці. На заході найбільше потерпіло французьке місто Па-де-Кале. Потерпіли теж німецькі фабрики в Австрії, передовсім у Клягенфурті й Грауц.

Бритійські бомбовики потім били по нацистичних інсталяціях у Франції та в Франкфурті над Меном.

БОРОТЬБА ЗА КАСІНО ДОХОДИТЬ ДО КІНЦЯ.

НЕАПОЛЬ. — Протяжна битва за італійське місто Касіно добігає до кінця. Німці билися за нього завзято й навіть у розбитому зовсім аліантською артилерією місті мали ще деяке успіхи; та Аліанти вже взяли над ними верх і нині німці держаться тільки в західній частині зовсім зруйнованого міста.

Американські літаки, що мають бази в Італії, скидали бомби на різні ворожі інсталяції по італійських містах, головню по ворожих летунських майданах.

П'ЯТЬ БРИТІЙСЬКИХ СЛУП ЗАТОПИЛО ШІСТЬ СУБМАРИН.

ЛОНДОН. — Бритійська адміраліція подала вістку, що 5 британських ескортних слуп, себто одностоголових вітрильних човнів, затопило на Атлантику 6 ворожих субмарин у бою, що тривав 20 днів. Лорд адміраліції називає цей подвиг одним з найкращих досягів британської історії.

ЗНОВУ БОМБАРДУЮТЬ СОФІЮ.

БЕРН. — Аліантські бомбовики з Італії били знову по болгарській столиці Софії.

Болгарський міністерський кабінет приказав всім жінкам і дітям покинути Софію; в місті мають остатися лише змобілізовані мужчини, зв'язані з конечною урядовою роботою. Подорожні, що виїхали недавно з Болгарії, кажуть, що Софію вже покинуло все населення; приказ уряду робить обовязковим те, що люди робили добровільно.

ЗНОВУ ОСТРІЛЮЮТЬ ВОРОЖІ КОРАБЛІ НА КАНАЛІ.

ЛОНДОН. — Бритійські гармати віддали у понеділок-ранком коло 50 салів на ворожі кораблі, що пробували пересмикнутися проливом Доверу. Результату канонади не оголошено.

ЯПОНЦІ ПОЧИНАЮТЬ ОФЕНЗИВУ НА ІНДІЮ.

НЮ ДЕЛІ (Індія). — Японські війська в Бурмі почали на велику скалю операції проти Індії. Вони вже перейшли в кількох точках ріку Чиндвін, а їх летуни бомбардували два рази індуське місто Імфал. Бомби розбили дві святині та вбили певне число індусів.

АДМІРАЛЬСЬКИЙ АРХИПЕЛЯГ УЖЕ ВЕСЬ В АМЕРИКАНСЬКИХ РУКАХ.

АЛІАНТСЬКА ГОЛОВНА КВАТИРА НА ПВДЕННО-ЗАХІДНОМУ ПАЦИФІКУ. — У суботу, коло 6. години вечором, американські війська першої дивізії кавалерії добули острів Лоренгав-он-Манус, чим довершили заняття американцями цілого Маршальського архіпелагу.

Заняття Маршальських островів довершено за 18 днів. Японці потерпіли при тому кольосальні втрати в людях і воєнних матеріалах.

Американські бомбовики скидали знову бомби на Вевак, на Новій Гвінеї, а інші аліантські літаки полетіли 2,400 миль і бомбардували японську базу Сурабаю, на острові Джаві.

ШУКАЄТЕ ПРАЦІ? — Наперед погляньте на оголошення нових робіт у „Свободі“.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед виходом номера, в котрому оголошення хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

Table with subscription rates: PEREDPLATA, SUBSCRIPTION RATES, One year, Three months, etc.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів. 3 Канада належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Новий „заклик до зброї”

У „Нью Йорк Таймс Голу” в Нью Йорку відбулися в четвер збори для розгляду повоєнної відбудови. Хоча в дискусії над цю справою забирали голос представники купецтва, промислу й організованого робітництва, при чому кожний з цих чинників був заступлений справді визначним представником, всі вони погоджувалися на певні засадничі річі, так що ми можемо тут говорити про погляди як про поінформовану думку американського загалу.

Передусім представники купецтва, промислу й робітництва згодилися в тому, що питання мирової відбудови є таким самим важним питанням, як вигнання війни. Колиб так сталося, що ми виграли війну, а „програли мир” у тому значенні, що не потрафили перейти до мирного життя та впорядкувати його для щастя-всього громадянства, то це було б для нас таким нещастям, як програвання війни.

Всі бесідники дали погодилися на те, що за закінченням війни Америка стане перед колосальними проблемами. Передусім до мирного життя поверне кілька мільонів вояків. Ціла воєнна продукція закінчиться й прийде до бізнесу приносивши до мирних потреб. Повертаючи ветерани будуть становити одну з важких проблем: з одного боку, вони воюють тепер у тому переконанні, що Америка забезпечить їм подостатком нагод зажити добрим життям, а з другого боку багатьох з них набуло в армії спеціальних технічних знань, які вони захочуть використати в цивільному житті.

Представники трьох суспільних чинників згідно висказували віру в те, що Америка дасть собі раду з тими проблемами. Однак рівночасно вони подавали умовини, при яких це можливе. Зовсім їх виходило би, що це може статися тоді, як для розвитку повоєнної відбудови об'єднаються: робітництво, підприємці й уряд. Колиб між ними не було згоди або кооперації, колиб навіть два чинники пішли в один бік, а третій в інший, то від цього може потерпіти все громадянство трагічно невдачу.

Як другу передумову досвіду повоєнної відбудови дебатуючі представники подали, для багатьох слухачів зовсім несподівано, — ще одну умовину: праця коло повороту з воєнної на мирну стопу має переводитися відважно, рішучо й обачно, а головне вона повинна початися вже тепер. Цю думку для багатьох думку вони обґрунтували зовсім поважно: уже тепер повернуло до мирного життя понад мільон мужиків, а до кінця 1944. р. вернеться три чверті мільона. Чим далше, тим більше буде приписуватися темпо цього повороту. Тому й сказав один з бесідників, видно з згодою інших, що вже тепер треба кликати громадянство починати виробляти плани для повоєнної реконверсії, — як він висказався, вже тепер треба видати „другий заклик до зброї”.

Другий наклад „Історії України” -- на вичерпанню

До праці на культурному полі, яка прямує до того, щоб причинитись в американському світі до поширення правди про минуле українського народу, як і про його національні та загально-людські ідеали, належить видана заходами У. Н. Союзу „Історія України” М. Грушевського. Видавництво Сільського Університету видає цю книжку під кожним оглядом культурно. А ті, що заходились біля перекладу і обрізки, поставились до свого завдання сумлінно й дбайливо. Як одно так і друге завдання на тому, що отсе видання стрінулось з прихильною оцінкою своїх і чужих.

Наші організації, а то й поодинокі громадяни, зробили добру прислугу українському імені в Америці тим, що подали, щоб ця історія України дісталася до різних американських бібліотек, чи до рук визначних американців. Хоч зазначимо, що до найважливіших інституцій, чи теж одиниць, вислано цю історію зараз по її появі на книгарському ринку — коштом і заходом У. Н. Союзу. До цього треба ще додати й те, що ця історія є теж у багатьох домах американських українців. Та, як говорити щиро й відверто, це є дуже а дуже багато таких домо, що ще історії України не мають, хоч мають тут рідних і вихованих дітей, які перші повинні з цією історією ознайомитись. Це заставляє нас повідомити наш загал, що перший наклад „Історії України” вже розійшовся, а й з другого не остало багато. Третього накладу не

буде, бо вже склад розібраний. Ось і тому треба спішитись з замовленнями. Бо як цей наклад вичерпається, то вже книжки не буде можна купити. А така книжка повинна чейже бути в кожній свідомій і культурній українській хаті!

І є ще одно, на що слід паятати. З України забираються німі й незабаром одним слідом по нацистській револі буде нацистське варварство й руїна, яку стичили в Україні німецькі наїздники. Та це ще не означає, що Україна, визволившись з нацистської неволі, вже стала вільною, а український нарід осягнув те, що є його ідеалом. Ось тому ще далі так дуже потрібна така книжка як „Історія України” М. Грушевського, бо вона подає правду про справжнє змагання українського народу. Ось ту правду треба ще далі подавати в руки багатьох людей, до яких погляд на міжнародні проблеми прислухаються різні урядові чинники. А так є, що багато з тих людей мають не раз милний погляд на українську справу, будучи під впливом пропаганди, ворожого повного визволення українського народу. І на це треба далі пам'ятати й далі „Історію України” М. Грушевського поширяти. А в першу чергу треба подбати, щоб ту історію вивчило наше молоде покоління. Треба, щоб воно її читало. А щоб так певно сталося, треба ту історію мати у своїй власній хаті. Треба з неї робити дарунком на уродини, чи з іншої нагоди — своїм дітям і внукам.

Проф. Микола Чубатий.

Демократія та охлократія в українській історії

Що це демократія, а що охлократія.

Обидва поняття, демократія та охлократія, є прастарого, грецького походження. Саме слово демократія є зложено з двох грецьких слів — „демос” і „кратія”. Демос означає по українській мові народу в добром розумінні, отже, загал одиниць, з яких складається нація. Слово „кратія” означає силу, вплив, значіння. Оба слова, демо-кратія, злучені разом в одно слово означають такий лад, де сила та вплив на вирішування всіх державних та громадських справ взагалі має загал громадян. Тому по-

няття слова демократія є прямо протилежним поняттям диктатури чи абсолютизму, де не загал, а тільки одна особа диктатора чи абсолюта диктує, як і що має бути. Слово демократія повстало — як сказано — вже в старинній Греції, бо там теж перший раз в історії був приміненений такий порядок громадського життя, що загал вирішував громадські справи вільними голосами й рідила воля правильно більшості. Взором такої демократичної держави впродовж довгих років була атенська республіка 5-го століття до Христа, правлена демократичним способом.

В Греції, ближче говорячи в Атенях, зродився теж другий термін та поняття — охлократія. Слово охлократія зложено теж з двох слів „охлос” та „кратія”. Охлос значить в грецькій мові те саме, що в українській мові слово чернь. А слово „кратія” в українській мові означає також масу, але не ведену порядочним демократичним способом, а такою масу, де на чолі висувались звичайно люди невідповідальні за свої виступи, а тому і одиниці громадсько менше вартні. Вони тероризували загал статочних громадян та не допускають до демократичного вирішування громадських справ. Друге слово „кратія” вже нам відоме, означає силу, вплив. Обидва слова, злучені разом в одно слово — охлократія, означають такий громадський лад, де нестаточно думаючий загал має вплив на вирішування громадських справ, а тільки одиниці, що не мають почуття громадської відповідальності за те, що говорять і творять. Там де панує охлократія, верховодять отже невідповідальні крикуни. Вони потягають за собою не критичну чернь, склонну до авантур при її помочі вони парализують правдиво демократичне вирішування громадських справ. Більшість тоді не всіляк прийти до голосу, її закричує криклива та авантюрична меншіна.

Звичайно за черню, чи охлократією стоїть хтось другий, що добре знає, чого він хоче. Серед черні-охлосом вкривається звичайно кандидат на диктатора, або такий, що хоче по диктаторськи рідити громадою, бо при правдивій демократії він не діпав би своєю. Він умисне висуває авантюричні одиниці, що кидають крайні кличі, куди крайніші як правдиві демократи, щоб затуманити та потягнути за собою менше критичні одиниці доброї волі. Пружина, що кермує черню-охлосом, звичайно прямує до повалення та підірвання значіння правдивих патріотів та правдивих демократів.

Слово охлократія, як теж звироднілий, нездоровий демократизм, прозваний охлократією, зявився також перший раз в історії в Греції, в Атенях вже на руїнах правдивої грецької демократії. В Атенях, в часі їх національної катастрофи, по програній так званої Пелопонезької Війни появились фальшиві провідники народу, що кидали між народом крайні кличі, потягали за собою некритичну масу. На народних зібраннях висували звичайно чернь, що прилестувала несумлінним крикунам, а тероризувала правдивих па-

тріотів. В Атенях тоді на місці давньої здорової демократії запанувала охлократія, ведена несумлінними провідниками, званими демагогами. Як бачимо, зі словом здегерерованої, зіпсутої демократії звязане нове поняття лідера черні — демагога. Демагог це звичайний ошуканець народних мас. Він обрікує маси, обіщає їм неправдиві річі, такі, яких нема та не може бути. Як охлократія це звироднілий рід демократії, так само демагог це звироднілий тип демократичного лідера. Демократичний лідер це людина відповідальна за свої слова та свої вчинки. Він не обіцяє масі більше, як може сповнити. Він не буде грати на низьких інстинктах мас, їх обрікувати, щоб осягнути тільки своє, а самі маси лишити на поталу судби, або затягнути її в ще більше нещастя.

Демократія та охлократія в старій українській історії.

Там, де є правдива демократія, там зчасом мусить теж появлятися і охлократія. Бо як людський організм не все здоровий і час від часу приходить хвороба та організм занепадає, таке саме буває і в демократії. І тому демократія часто вироджується в охлократію, ведену демагогами.

Український нарід своєю духовістю та своєю національною традицією це нарід демократичний. Уже в передісторичних часах вирішували українці свої справи на громадських вічах, в яких брали участь всі представники родів. Демократичним способом на вічах відбувалися теж народні суди. Навіть в часі старої української київської держави в провіді якої стояли князі чужого варязько-скандинавського походження, скоро бере перевагу демократичний лад і князі приневолені скликати громаду столичного міста на віче та з нею радитися над всякими державними справами. Це була справдіша демократія, бо маса через своїх представників мала голос в державних справах, але це була маса відповідальна за добро цілої держави.

Але в Україні часто стрічаємо в старих літописах теж і згадки про демагогів, що на чолі черні доводили до бешкетів та переворотів, шкідливих для цілої держави, постійно загроженої наїзниками варярами. Деколи мається вражіння, що стара здорова українська демократія перемінилася в панування черні, в охлократію. Таке вражіння відноситься до внутрішнього ладу, що запанував в самій Києві в столиці староукраїнської держави в середині 12-го століття. Руїн-

ливі сили викликували там на вічах замішання та бешкету, що довели Матір Українських Городів до стану правдивої анархії. Нераз що пару місяців мняв Київ князя. З того користали варварські половці-стеловики та немилосердно нищили українську землю.

З того панування охлократії в Києві в половині 12-го століття скористав теж праотець московських царів, суздальський князь Юрій Довгорукий, що зі Суздаль хвилево опанував Київ. Кілька літ пізніше його син та наслідник Суздальський князь Андрій Боголюбський, 1169 року, використовуючи панування охлократії в Києві наїхав на Київ та його в страшний спосіб здупив не ошаджуючи навіть Божих храмів дарма, що суздальська держава прийняла християнську віру від Матері Руських Городів, з Києва. Це була перша інвазія москвичів на Київ та на Україну. Опанування Києва та його страшне зруйнування було можливе тільки тому, що київська демократія виродилася в охлократію, а місто відповідальних за добро батьківщини давних статочних „старіших родів” провід київської маси опинився в руках демагогів, що так ревно презентували київські маси та її добро, що аж помогли диктаторським та абсолютним князям Суздаль опанувати та зруйнувати Київ. Цей перший наїзд суздальців-москвичів на Україну при допомозі замішання, викликуваного українською охлократією 12-го століття, це немов прототип тих всіх змов пізніших московських агентів з українськими охлократами, що й в пізніших часах, зокрема козацьких та недавно за нашої пам'яті помагали Москві опанувати Україну.

(Докінчення буде).

Мільони харчових пакунків, запакованих добровольцями, відсилаються Американським Червоним Хрестом для розподілення поміж воєнно-полоненими американцями та з Об'єднаних Держав, як рівнож дивільними інтернованими в Європі та на далекому Сході. Утримання цієї праці Червоного Хреста залежить від того, як ми всі відгукнемося на кампанію збірки Воєнного Фонду на 1944 рік. Жертвуймо широко!

ПРАЦЮВАТИ ДЛЯ УКРАїнського НАРОДНОГО СОЮЗУ. ЦЕ, В ПЕРШІЙ МІРІ, ПРИДІЛАННЯ ДО НЬОГО ЯКНАЙБІЛЬШЕ НОВИХ ЧЛЕНІВ.

ОЛ. ЛУГОВИЙ Права автора, застережені

ЧОРНІ ХМАРИ ІЗЗА ПРИПЯТИ

Історична повість з часів Хмельниччини.

43)

Останок ночі 28—29 липня вкозачьому постою мало хто спав. Пів шляху, що відділював козацьку кінну армію від головних ворожих сил, пройдено для ворога непомітно. З кожною годиною зближувалася гризна зустріч з судматю ворожою армією, і подумати належало, яким способом таке непомітно до ворога підійти на найближчу відстань. Рядове козацтво врило в своїх вождів, тож зайвими сумнівами себе не клопато. Готувалося до ранішого бою і дальшого походу: витирало заправки у мущетах, гострило шаблі, направляло сідала, стремени, підпруги... Дехто примірював шоломи, мисюрки й панцирі полонених, та з непризначення чулися у панцирях наче звязаними, а шоломи й мисюрки заборонили

висказати свої думки кожному старшині і ті думки зсумовував лише у своїй голові. Сиділи в темряві так, що обличчя одні других не бачили. Полковник Голота, командант Брагинського полку, насторожував на прийняття його думки — знищити Холмецьку залозу — великим трактом гнатися під Ловів і заатакувати Радзивиля з півночі. Почувши гомін бою, полковник Подобайло здогадається у чому справа і пічне переправу через Дніпро. Успіх задуму, — на гук полковника Голоти — поглядав у тому, що простір Холмець — Ловів козацька армія по доброму шляху покриве за три й пів години і впаде на литовський табор зовсім несподівано. Цю думку піддержала вся старшина Брагинського полку й кількох з інших полків. Резбором добрих і злих сторін проекту полковника Голоти, Кричевський до речурив занятися полковником Чорнобильському. — Паньковичу. Старий поставився до проекту критично:

— Плян твій, пане полковнику Григорію, добрий, кра-

шого нам і не бажати. От тільки два неясних місця у ньому: Перше — не маємо певности, чи й справді нам удасться захопити чи знищити усю Холмецьку залозу. Можже бути й так, що литвини вишлють до князя повідомлення про напад наш ще в початку бою, поки наші сотні не вдалося їм, тож може і якийсь міщанин вирватись та нами незавваженим пробратись до князя, щоб йому прислужитись... Міщанам врити можна, всеж, побачивши наші невеликі сили, між ними знайдуться такі, що князеві прислужуться хочуть, як не за нагороду, то з страху перед карою. Можже статися так, що ми гнатимось на табор литовської армії, а там на нас жатимуть гарматним огнем наші колюні так, що і до бою не поспієм свої полки розвинути. У Радзивиля шістьдесят гармат, та й табор з півночі укріплюється. Друге — нема певности і на полковника Подобайла. Адже він звязаний у руках німецькою піхотою над

Соєю. Гінців до нього післяти не можемо, їх переловлять німці. А надіяється на те, що Чернігівський полковник пічне переправу на самий гомін бою — занадто безосновно. Мало хіба причин може бути такого бойового гомону? Можже Радзивиля наслати військо з гарматами на поблизу неслухняне село, може битись з якоюсь незначною козацькою частиною, а можеж викликати вражіння бою і навмисне, щоб викликати полковника Подобайла з укріплень зза Дніпра. Чернігівський полковник зарозважаний, щоб так, без ніякої певности й без звязку з нами післяв свій полк на нехвилю смерть. На мою думку литовський князь знищить у шент наші полки без великих страт і без користи для України.

Заговорив до нього полковник Бруяка. — старий я вояк, панове полковники, та вмію оцінити гаряче бажання нашого старшини, як скоріше з князюю армією помірятись силами. Полковник Михайло розуміє хіба плани Брагинського полковника і докладно

іх вяснив. Свого, іншого, пляну нам не подав. По мойому, головне наше завдання на часі захопити Холмець. Опісля знищити з очей ворога так, як зникли зпід Річиці, підобратися непомітно під самий литовський табор, звязатись з Чернігівським полковником і бій почати з боку, звідки ворог нас найменше сподівається. Коли Холмець ми захопимо, то певним можна бути, що князь за дві-три години про те знатиме, і нас з боку Холмець чекатиме. Не кожному з час хотілосяб знову западатись в ліси і багна, брочатись у трясинах і тратити кілька діб часу на шлях, що його пройти можна за три-чотири години доброю дорогою. Та коли годі інакше, тратячи на часі, ми певні будемо, що ворогом незавваженим зближимося до нього на відстань, звідки й атаку можна буде розпочати.

Полковник Пішко піддержав думки полковника Бруяки. Тим часом прибули вислані звідучи з повідомленням від трьох, зісталих у місті. Наряду перервано. Старшини розій-

шлися по частинам. Чуть світало, коли полковники повели свої полки на вихідні для нападу становища. Київський і Чорнобильський полки заняли ліси на південному боці Холмець, по обох сторонах шляху на Ловів. Овруцький і Брагинський з західного і північного боку — по шляху на Річицю. Східна сторона міста випралася у придніпровий ліс. Там для кінноти не було до часу заховатись; ліс від ріки вирубувався й лиш десь не десь траплялися на зрубі кріслаті дерева. Наказний гетьман з прибічниками став на стіну Овруцького і Київського полків, обом безпосередно кермуючи. При ньому стояли і оба полковники.

Ждали довго. Зійшло сонце, а місто не подавало ознак життя. Повилазивши на дерева козацькі дозорці ясно бачили скріплювані варт коло брам на головній вулиці. Дали знати полковникам. Ті готувалися вести вже в атаку полки. Наказний гетьман здержав їх.

(Дальше буде).

Звіт Головної Контрольної Комісії У. Н. Союзу

Головна Контрольна Комісія У. Н. Союзу виконує свій обов'язок, приписаний статуту У. Н. Союзу для цього уряду. За 1943 рік контрольна комісія перевела два рази контролю над майном і діловодством У. Н. Союзу, а це в місяці липні 1943 року і тепер в місяці лютому цього року. Звідомлення контрольної Комісії з контролю, переведеної в липні 1943 року, було проголошено в органі У. Н. Союзу „Свобода“ в числі 155, 11-го серпня 1943 року, а звіт з теперішньої контролю сілдує:

ЗВІТ З КОНТРОЛІ ГОЛОВНОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ від 1. липня 1943 до 31. грудня 1943 року.

З початком липня 1943 р. було повнолітніх членів	31,162
За час 6 місяців: прийнято нових членів	827
прийнято наново	249
прийнято з переступними листами	120
прийнято з інших клас	33
Разом	32,391

За час 6 місяців: суспендовано	378
відійшли з переступними листами	121
відійшли до інших клас	33
відійшли со зворотом у готівці	42
відійшли на безплатне продовження	5
відійшли на виплачене забезпечення	2
померли	150
Разом	731

Віднявши 731 від 32,391 дістанемо загальне число повнолітніх членів з кінцем грудня 1943 р. — 31,660

Крім активних членів в Союзі є іще 64 члени на виплаченім забезпеченні, а 460 на безплатнім продовженні.

Департамент старших членів збільшився за пів року на 498 членів.

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ У. Н. СОЮЗУ

З початком липня 1943 р. було всіх дітей членів	10,106
За час 6 місяців: прийнято нових дітей членів	695
прийнято наново	105
прийнято з переступними листами	29
прийнято з інших клас	34
Разом	10,969
За час 6 місяців: суспендовано	255
відійшли з переступними листами	31
відійшли до повнолітніх членів	233
відійшли до інших клас	32
відійшли со зворотом у готівці	7
відійшли на виплачене забезпечення	1
відійшли на безплатне продовження	3
померли	3
Разом	569
Віднявши 569 від 10,969 дістанемо загальне число дітей членів з кінцем грудня 1943 р. —	10,400

Крім повищеного числа дітей, в Союзі є іще 22 дітей на виплаченім забезпеченні, а 274 на безплатнім продовженні.

Молод. Департамент збільшився за пів року на 294 дітей.

Маючи на увазі, що з початком 1943 року було всіх повнолітніх членів і дітей разом 40,502, а знов з кінцем 1943 року те загальне число вносило 42,060, то загальний приріст у членах за рік 1943 вносив 1,558.

ЯКЩО БАЖАЄТЕ ЛІСТАТИ ТАКЕ ОБЗЕПЧЕННЯ, ЯКЕ БУЛОБ ПЕВНЕ ТА МОДЕРНЕ, А ЗА ЯКЕ ТРЕБА ПЛАТИТИ НИЗЬКУ ОПЛАТУ, ТО ОБЗЕПЧІТЬСЯ В УКРАЇНСЬКИМ НАРОДНИМ СОЮЗІ

ЗВІТ З КОНТРОЛІ ГОЛОВНОГО КАСІЄРА ВІД 1. СІЧНЯ до 31. ГРУДНЯ 1943 Р. — ПОВНОЛІТНІ ЧЛЕНИ.

П Р И Х О Д И:

3 місячних вкадок від членів	Процент від бондів	Процент від моргелажів	Процент від позичок	Процент з банків	Заробок на бондах	Чинш від реальностей	Сирітські часті	Звороти до зар. фонду, стип. і т. п.	Звороти резервн. фонду, стип. і т. п.	Інші звороти	Друкарня, кінгарія і т. п.	Сплати моргелажів	Продаж і сплати бондів	Сплати членських позичок	Продаж реальностей	Переноси на облікання реальностей	Прихід Друкарні і Кінгарії	Сплати нотів і процентів	РАЗОМ
Липень	68,567.69	3,655.52	2,879.13	355.48	101.81	12,931.00	500.00	31.07	1,287.30	382.77	45.15	33,502.07	3,671.39	5,078.22	57,831.99	6,480.21	5,078.22	160.50	133,118.43
Серпень	62,193.94	5,210.00	2,239.38	260.06		13,310.80	702.18		71.84	786.85	71.84	11,574.65	2,580.57	5,328.53				425.00	105,905.17
Вересень	63,188.81	16,195.75	5,896.42	263.31		13,404.50			741.30	14.72	288.11	9,738.77	30,336.25	3,212.12				5,136.49	148,945.39
Жовтень	60,196.33	4,232.90	1,080.86	487.60		14,168.21			454.80	2,065.03	119.94	1,114.06	3,044.11	4,046.37	9,500.00			5,559.04	108,069.25
Листопад	65,034.59	5,650.00	1,680.43	2,679.67		12,410.31	166.67	300.00	547.80	68.37	138.14	47,222.34	25,687.50	3,155.67	54,292.28			5,797.64	224,863.51
Грудень	64,582.54	16,199.92	16,363.74	3,578.65	41.63	12,776.77	2,362.05		484.80	7,257.47	1,369.05	20,706.57	7,563.15	10,011.81				6,480.21	227,610.35
Разом	383,763.90	51,144.09	30,139.96	7,624.77	143.44	79,001.59	3,730.90	331.07	4,405.30	10,575.21	2,032.23	123,858.46	66,631.01	26,677.93	63,792.28	57,831.99	33,581.53	585.50	946,142.41

Р О З Х О Д И:

Посмертний фонд	Адміністративний фонд	Резервний фонд	Конвенційний фонд	Запомоговий фонд	Народний фонд	Сирітський фонд	Фонд Згоди Братств	Інвестиції в моргелажів	Інвестиції в бондах	Інвестиції в реальностях	Позички членам	Друкарня і кінгарія	Notes	Інші розходи	Contingent Fund	РАЗОМ
Липень	22,038.45	22,264.94		3,214.99	1,498.10	313.38	5,128.47	46,118.75	6,865.50	1,012.00					129.41	62,465.24
Серпень	31,245.20	12,835.44		2,342.08	1,169.93	430.90		265,615.00		254.00					273.44	94,579.74
Вересень	24,255.72	14,013.57		1,513.00	670.25	305.69		35,507.50		376.68					89.38	307,639.29
Жовтень	29,441.17	12,021.53		2,375.39	415.00	813.38	305.31	20,000.00		480.00					141.55	92,700.83
Листопад	42,321.50	13,381.12		2,174.33	500.00	4,982.87	314.71	36,000.00		2,625.33					341.12	122,640.96
Грудень	55,576.42	25,687.45		5,517.96	815.00	1,413.09	303.39	872.35	3,300.00	3,305.52					41,636.09	136,427.27
Разом	204,778.46	109,204.05		17,137.75	1,930.00	10,547.62	1,973.38	43,428.47	398,113.60	10,165.50	8,063.53				42,610.99	817,953.35

ЗАГАЛЬНІ ПРИХОДИ І РОЗХОДИ ЗА 1943 РІК.

П Р И Х О Д И:

3 місячних вкадок від членів	Процент від бондів	Процент від моргелажів	Процент від позичок	Процент з банків	Заробок на бондах	Чинш від реальностей	Сирітські часті	Звороти до зар. фонду, стип. і т. п.	Звороти резервн. фонду, стип. і т. п.	Інші звороти	Друкарня, кінгарія і т. п.	Сплати моргелажів	Продаж і сплати бондів	Сплати членських позичок	Продаж реальностей	Переноси на облікання реальностей	Прихід Друкарні і Кінгарії	Сплати нотів і процентів	РАЗОМ	
1-ий ½ рік	389,930.73	17,050.50	20,311.17	3,289.45	167.18	15,000.00	78,641.56	5,295.40	220.82	6,708.44	6,374.86	604.42	63,538.13	5,225.00	23,804.71		33,517.47	412.00	685,106.73	
2-ий ½ рік	383,763.90	51,144.09	30,139.96	7,624.77	143.44	291.25	79,001.59	3,730.90	331.07	4,405.30	10,575.21	2,032.23	123,858.46	66,631.01	26,677.93	63,792.28	57,831.99	33,581.53	585.50	946,142.41
Разом	773,694.63	98,194.59	50,451.13	10,914.22	310.62	306.25	157,643.15	9,026.20	551.89	11,113.73	16,950.07	2,836.65	187,396.59	71,856.01	50,482.64	63,792.28	57,831.99	67,099.00	997.50	1,631,249.14

Р О З Х О Д И:

Посмертний фонд	Адміністративний фонд	Резервний фонд	Конвенційний фонд	Запомоговий фонд	Народний фонд	Сирітський фонд	Фонд Згоди Братств	Інвестиції в моргелажів	Інвестиції в бондах	Інвестиції в реальностях	Позички членам	Друкарня і кінгарія	Notes	Інші розходи	Contingent Fund	РАЗОМ
1-ий ½ рік	236,469.46	101,461.45	419.61	12,379.95	3,532.50	8,348.02	1,881.77	172.95	259,793.75	4,109.81		1,300.00			1,289.09	631,158.36
2-ий ½ рік	204,778.46	109,204.05	419.61	17,137.75	1,930.00	10,547.62	1,973.38	43,428.47	368,113.60	10,165.50	8,063.53	1,300.00			42,610.99	817,953.35
Разом	441,247.92	210,665.50	839.22	29,517.70	5,462.50	18,895.64	3,855.15	43,856.92	627,907.35	20,275.30	12,173.34	2,600.00			43,900.08	1,449,111.71

БІЛАНС

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ ЗА ШІСТЬ МІСЯЦІВ.		ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ ЗА 1943 РІК:		Стан чинний:		Стан довгий:	
Готівка з кінцем червня 1943 остала	\$ 519,914.09	Готівка з кінцем 31. грудня 1942 року остала	\$ 465,965.72	Готівка	\$ 648,103.15	Посмертний фонд нових родів забезпечення	\$ 6,073,171.62
Прихід за час від 1. липня до 31. грудня 1943	946,142.41	Прихід за час від 1. січня до 31. грудня 1943	1,631,249.14	Моргелажі	941,838.33	Посмертний фонд старого роду забезпечення	74,070.71
Разом	\$1,466,056.50	Разом	\$2,097,214.86	Бонди	3,774,036.93	Адміністративний фонд	197,820.17
Розхід за час від 1. липня до 31. грудня 1943	817,953.35	Розхід за час від 1. січня до 31. грудня 1943	1,449,111.71	Реальності	837,700.00	Резервний фонд	13,142.80
Готівка з кінцем 31. грудня 1943 остала	\$ 648,103.15	Готівка з кінцем 31. грудня 1943 остала	\$ 648,103.15	Позички членам	516,417.76	Запомоговий фонд	91,944.02
				Друкарня і кінгарія	8,564.79	Народний фонд	16,288.24
				Ноти	300.00	Конвенційний фонд	36,592.64
				Разом	\$6,726,960.96	Contingent Fund for protection of Investment & Mortality	116,082.41
						Фонд Згоди Братств	22,693.77
						Сирітський фонд	85,154.58
						Разом	\$6,726,960.96

ЗВІТ З КОНТРОЛІ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ У. Н. С. ВІД 1. СІЧНЯ ДО 31. ГРУДНЯ 1943 Р.

П Р И Х О Д И.

3 місячних вкадок від членів	Процент від бондів	Процент від моргелажів	Чинш від реальностей	Процент з банків	Процент членських позичок	Сплати моргелажів	Продаж і сплати бондів	Заробок на бондах	Продаж реальностей	Переноси на облікання реальностей	РАЗОМ
Липень	5,366.15	100.00	259.81	934.50		2,991.93					6,652.39
Серпень	4,941.45	875.00	797.50	797.50		2,371.79					9,966.73
Вересень	5,284.92	1,457.50	424.35	973.00		1,409.53					9,549.30
Жовтень	5,204.48	243.70	267.45	891.00		212.05					6,518.68
Листопад	5,185.09	393.75	839.82	438.95		3,348.49			50,000.00		60,206.10
Грудень	5,951.72	1,603.98	630.39	145.34	14.14	694.99				851.75	8,592.31
Разом	31,933.81	4,673.93	3,402.81	4,180.29	14.14	11,028.78			50,000.00	851.75	106,085.51

Р О З Х О Д И.

Виплати посмерт. запомог.	Грошеві звороти	Платня позички стип.	Соціальне забезпеч. робітників	Ukrainian Weekly	Праці, друкувані, відзнаки і т. п.	Виплати канцеляр. почта і т. п.	Виплати на реальності	Нагородж. алікарі і т. п.	Актуар і т. п.	Переноси на деп. до У.Н.С.	Виплати за	Процент на бондах	Інші звороти	Нагороди секретарям	Інвестиції в моргелажів	Інвестиції в бондах	Втрата на реальностях	Втрата на бондах	Реальності	РАЗОМ
Липень	95.33	595.17	67.72	600.00	72.14	25.00	385.17	16.50		1,287.30			313.80							3,456.13
Серпень	66.32	576.00		600.00	150.58	25.00	761.06	9.00		889.30		14.76	775.90		10,287.50					14,155.42
Вересень	44.17	590.85		600.00	78.80	25.00	186.36	327.50		741.30			71.84		10,000.00					13,493.88
Жовтень	500.00	748.95	49.35	600.00	243.75	25.00	175.02	15.50		454.80			947.07		5,000.00					3,927.92
Листопад	390.00	589.49		600.00	84.84	25.00	301.61	14.00		547.80			36,357.85		5,170.98					49,081.57
Грудень	1,700.00	26.12	736.21	79.42	600.00	91.10	60.04	5,501.13		484.80			1,197.05		95.08		756.67			11,292.62
Разом	3,490.00	306.42	3,536.67	196.49	3,600.00	721.21	1,989.26	5,883.63		4,405.30		14.76	3,233.82	36,357.85	25,382.58	5,170.98	756.67			

ВЕЛИЧАВЕ СВЯТО-КОНЦЕРТ

в 131-ші роковини народження нашого поета
ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
який влаштує
УКРАЇНЬКА ФЕДЕРАЦІЯ СТЕЙТУ МІШІГЕН
В НЕДІЛЮ, 26. БЕРЕЗНЯ (MARCH 26, 1944)
в годині 1:30 пополудні
В NORTHERN HIGHSCHOOL AUDITORIUM,
WOODWARD & CLAIRMOUNT, DETROIT, MICHIGAN
Вступ вільний.
ТРАНСПОРТАЦІЯ СТРИТКАРАМИ: WOODWARD & CLAIRMOUNT
з полудня, піанічю, сходу і заходу привезе Вас на Концерт.
Концертна програма буде багата, в якій візьмуть участь найкращі артистичні сили, місцеві хори і співаки — солісти, місцеві і позамісцеві бесідники.
Шановні Громадяни міста Дітройт і околиць! На це велике свято нашого генія-поета Тараса Шевченка, Українська Федерация стейту Мішиген запрошує все українське громадянство, щоб разом віддати йому поклон своєму присутністю на концерті. — **Комітет.**

ПОВІДОМЛЕННЯ
для відділів У. Н. Союзу: 2, 7, 9, 28, 31, 78, 85, 90, 98, 164, 186, 189, 201, 228, 231, 242, 265, 305, 314, 333, 357, 365, 382, 426, 429, 430 і 436 з Союзової округи МекАду, Па.
Повідомляємо, що наша округа святкуватиме

ЗОЛОТИЙ ЮВІЛЕЙ У. Н. СОЮЗУ

В НЕДІЛЮ, 30. КВІТНЯ (APRIL 30, 1944)
В ШАМОКІН, ПА.
Рано буде відправлена в місцевій укр. кат. церкві Служба Божя, а по Службі Божій нападуть на померших членів У. Н. Союзу. В год. 2. пополудні відбується бенкет з концертом, на якому виступить місцевий хор під управою диригента П. Дроздака. Будуть також промови виголошені головними урядниками У. Н. Союзу та іншими запрошеними бесідниками.
Шановні Союзівці! Місто Шамокін, це колись народив У. Н. Союзу. У цьому місті, 50 років тому, наші піоніри подожили основи під нашу організацію. Там відбулися перші основні збори, там був і перший концерт-свято У. Н. Союзу. Тому полюбимо пам'яті і заслуги цих перших піонерів нашої громадянської участі в концерті 50-ліття У. Н. Союзу. Усі вище згадані відділи повинні бути обов'язково асистувати на цьому святі. Відділи з подальших місцевостей, звідки всі члени не можуть прийти, повинні прислати принаймні по кілька представників на це ювілейне свято. 54.74.9
ДМИТРО КАПУЛА,
председник Союзного Окружного Комітету.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ВРАЖЕННЯ З СОЮЗОВОГО СВЯТА В НЬО ЙОРКУ.

Як не бути на золотому ювілею У. Н. Союзу в Нью Йорку? Цеж святкує 50 років народної праці наше найстарше нашої родня установа! Цеж свято кожного й кожної з нас, нас усіх. Тому одна наша жінка з моєї місцевості поїхала ще в суботу, щоб нічого не пропустити і вуди бути і все бачити і почути. А нас семеро зібралось вже в шестій годині рано, в неділю 5. березня, на місці, де всіля на боса і поїхали до Нью Йорку. І доїхали на час, бо зайшли до церкви при сесій вулиці якраз тоді, коли Пресов. Владика Амврос враз з духовенством ставали до Служби Божої. Оглядаємо церкву і бачимо над Трапезою золотий символ в виді числа „50“. Це дійсний символ, що притягав десятки тисяч наших людей і далі їх притягає — до великої ідеї. Неабияк то подія в нашому життю в Америці! І мимоволі думаю собі: А хто з нас присутних доживе ще числа „75“, чи „100“? І хто ще є з тих, що були в Союзі, як його існування був число „1“. Багато до надуми дала проповідь Владика про працю У. Н. Союзу на народному і культурному полі. І глибоко вдарило кожного в серце, як хорунжі змінили ленти на жалібний бік, а в хорів понеслось легеньке „Вічна пам'ять“ — в пам'ять піонірам і помершим членам У. Н. Союзу, а прапори схилились в сторону символу „50“. Куди не глянь, по церкві, а жінки чи чоловіки, кожне за хустку і обтирає сльози... Чи можна такий образ забути?

А тепер про концерт в Карнегі Гол. Був він уде докладно описаний. Але чи можна його докладно описати? Чи можна описати цікавість отих кілька тисяч людей, що заповнили галю? Чи можна ввійти в їх серця і голови? От, як я вернула з свята, то ті, що не були, питають і питають, розпитують про все, навіть і про те, як виглядав посол Глинка з Канади, чи той американець Чеймберлін. Усе хотіли знати, а не тільки те, що вони говорили. Питають докладно, чи все так точно було, як опи-

сую „Свобода“. А я кажу, що „Свобода“ замало написала, а навіть не могла більше писати, бо ще казали, що вигадую, хвалити свою організацію і себе. Бо воно все так гарно вийшло й так усі були вдоволені, що то тяжко повірити, щоб усе могло так добре вдатись і так людей піднести на дусі. А воно правдиво так було.

Ева Дуляк,
Грейт Медовз, Н. Дж.

КРИТИКОМАНИ

Бувають у нас люди такого покрю, що не вміють самі творити нічого позитивного. Вони не будують ні якоїсь поважної організації, ні не творять якогось суспільного руху; не висказують своїх думок, якими шляхами ми повинні йти, ні яких нам ідей держати. Цього робити вони не вміють.

Коли все довкруги спить, то й вони сплять, бо нема їм кого вцепитися. Але, як тільки хтось рушить ногою, щоби щонебудь розпочати, вони зараз повільно встали на овиді. Це ті наші „критики“, „майстри-теоретики“. І давай зараз критикувати і говорити, що те зале і те не добре; що та організація нічого не варта, що той комітет не потрібний, що

ті ідеї помилкові, або просто брехливі, що та концепція не розумна, що ті групи продажні. І так у безконечність — аж до обридлення.
Коли таких критикоманів притиснете до кута і запитаете, як властиво повинно бути, то вони зроблять здивовану й невинну міну і скажуть вам: — Ви хотіли, щоби ми вам вказували напрямний шлях? А ваш розум де?!

Тому, на мою думку, українське громадянство не повинно звертати найменшої уваги на крик „критикоманів“, бо вони не приносять найменшої користі громаді, не дають ніякої конструктивної критики, а тільки вносять роздор і криню.

Осип Біловус,
Дітройт, Міш.

З ЖИТТЯ ГРОМАДИ І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЬО ЙОРК, Н. Й.

До свята 50-літнього ювілею У. Н. Союзу.

До опису святкування Золотого Ювілею У. Н. Союзу в Нью Йорку, що вже був у „Свободі“, хочу додати ще дещо. Зокрема хочу згадати про участь 204 відділу У. Н. Союзу в торжестві, що відбулось в укр. прав. церкві св. Володимира. В тому торжестві взяла участь ціла парохія, Братство св. Володимира, Сестрицтво Пресв. Діви Марії, діти Рідної Школи, а далі Відділ 141 Української Народної Помочі, разом з головними урядниками цієї організації з Пітсбурга. Співав прекрасно церковний хор під проводом учителя Степана Голутика. Були присутними і головні урядники У. Н. Союзу, а це головний контролор інж. С. Куропас, та головні радні: М. Давискіба й В. Дідик. Усіх їх врочисто повітано. Богослуження відправив архієпископ Іван Теодорович в асисті парох о. Весоловського і о. д-ра В. Клодницького, що провів молитву за здоров'я членів У. Н. Союзу. Арх. Теодорович виголосив патріотичну проповідь, в якій підкреслив, що наш релігійний і народний розвій в Америці треба приписати в великій мірі У. Н. Союзові. Життя української імміграції звязав з мученичою історією українського народу, а сам український народ порівняв до ледоватої гори на океані, що маючи своє глибоке заглиблення в морі, може розвивати те, що стоїть їй на дорозі. Так і український народ, що має глибоку віру, релігійну і державницьку, розвиває і розбіє всі перешкоди до своєї цілі.

М. Близнак, секр. 204 від.

НИМЕЦЬКИЙ НАРІД ВІДЧУВАЄ ВТРАТУ УКРАЇНИ

СТОКГОЛЬМ, Швеція. (ОНА) — Шведська преса пише, що німецький народ відчуває втрату України дуже болючо. Два роки тому, лише газета, як Герінг приїхав на Україну, то писав, що там знаходяться такі великі багатства, про які в Німеччині навіть ніхто не мріяв. На Україні, писав Герінг, знаходиться масло, яйці, молоко, сировина, нафта, залізо, всього, чого тільки хочете.
Німці тишилися, що їх армія завладе „медом і молоком текучий край“, пише одні шведська газета, хоч правду кажучи, німці мало що з того скористали, бо відступаючи, Совети знищили все, що їм вдалося. Герінг писав і хвалити багатства України тільки тому, щоб піднести німецького духа і заохотити до дальшої боротьби. Тепер німці іншої співають, бо хоч вони з України багато не скористали, то всетаки мали чим хвалитись, що „чистий і багатий край здобули, а тепер кажуть, що вже все пропало.“

НАШТИ РОЗСТРІЛЯЛИ У ВАРШАВІ 240 ПОЛЯКІВ

ЛОНДОН. (ОНА) — Польські державні кола в Лондоні мають вістку, що німецькі поліції розстріляли недавно 240 польських громадян у Варшаві. Їх обвинувачено за те, що нібито мали тати звязки з підземними організаціями, що в лютім забіли кількох німецьких урядовців. Арештованих поляків німці мучили до тої міри, що кількох слабших людей втратило пам'ять, шість зміліло перед розстрілом, а 240 вбито машинними крісами.

РОСІЙСЬКА ГАЗЕТА І НАЛІТИ НА НІМЕЦХИНИ.

Російська нацистська газета „Новое Слово“, що виходить в Берліні, подає кожного числа про „жертви авіанесень повітряних налетів на Берлін“, себто про тих росіян, що і-стали вбиті, чи потерпіли в інший спосіб. Замітне, що газета пише про Берлін, як про столицю гостинного народу“. З цього, що ця газета пише, виходить, що багато потерпіли советські полонені та робітники, що їх стягнула нацистська влада з советських територій.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Д. Т. Лазар. — Будемо старатись дістати обидві книжки про Україну, видані в Нью Йорку і Монреалі. Та, що видана в Нью Йорку, була видана в Парижі. Ми маємо паризьке видання. Дякуємо за те, що звернули нашу увагу на ті видання.

Праця для Муштин

ФАБРИКА ФАРБ І ПОКОСТ ПОТРЕБУЄ МУШТИН. Досвід не вимагає. Ми вишколимо нас. Виплаємо послідки зайняттям від праці.
H. V. WALKER CO.,
714 DIVISION STREET, ELIZABETH, N. J.
Головсьться до Юнайтед Стейтс Емплоймент Сервіс.

Праця для Муштин

ПОТРЕБНО МУШТИН І МУЖЧИН. Чиста й легка фабрична праця.
B. SCHWANDA & SONS
36-13 — 36th Ave., L. I. City, а також 79 Madison Ave., N. Y. C.

Праця для Муштин і Жінок

ПОТРЕБНО ХЛОПЦІВ І МУЖЧИН. Чиста й легка фабрична праця.
B. SCHWANDA & SONS
36-13 — 36th Ave., L. I. City, а також 79 Madison Ave., N. Y. C.

писав, що там знаходяться такі великі багатства, про які в Німеччині навіть ніхто не мріяв. На Україні, писав Герінг, знаходиться масло, яйці, молоко, сировина, нафта, залізо, всього, чого тільки хочете.
Німці тишилися, що їх армія завладе „медом і молоком текучий край“, пише одні шведська газета, хоч правду кажучи, німці мало що з того скористали, бо відступаючи, Совети знищили все, що їм вдалося. Герінг писав і хвалити багатства України тільки тому, щоб піднести німецького духа і заохотити до дальшої боротьби. Тепер німці іншої співають, бо хоч вони з України багато не скористали, то всетаки мали чим хвалитись, що „чистий і багатий край здобули, а тепер кажуть, що вже все пропало.“

Ось тих „русских“, як пише газета має бути сотнями тисяч в різних таборах праці та в промислових центрах.
Легко догадатись, що є там повно українців, стягнених до Німеччини на примусові роботи, чи як военні полонені.

ПРИБОРИ ДО КРАШЕННЯ ПИСАНОК

Фарба в порошку зі старого краю
Десять (10) красок: червона ясна, червона темна, жовта, помаранчева, зелена ясна, зелена темна, синя і жовта. Ціна за 10 красок \$1.50. Віск циліндрний і Кістка до писання 25 ц. Крайній шафран 25 ц.
ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ „Христос Воскрес“ в формі книжечок з віршима, ціна за дозін 60 ц., 50 карток \$1.75, 100 карток \$3.00. **ЗЕЛЕНЕ ЛИСТЯ** до роблення паперових квіток, gros коштує \$1.50. **ЛАДАН (Кадило)**, для церковного ужитку, фунт \$1.00 з пересилкою.

ПРИБОРИ ДО КРАШЕННЯ ПИСАНОК

Хто ще не має **СТІННОГО КАЛЕНДАРЯ:** українські свята і пости зазначені червоно, ціна 30 ц. з пересилкою; можна прислати поштою марки. Замовлення посилайте до:
UKRAINIAN BAZAAR
170 E. 4th St., New York, N. Y.

НАШТИ РОЗСТРІЛЯЛИ У ВАРШАВІ 240 ПОЛЯКІВ

ЛОНДОН. (ОНА) — Польські державні кола в Лондоні мають вістку, що німецькі поліції розстріляли недавно 240 польських громадян у Варшаві. Їх обвинувачено за те, що нібито мали тати звязки з підземними організаціями, що в лютім забіли кількох німецьких урядовців. Арештованих поляків німці мучили до тої міри, що кількох слабших людей втратило пам'ять, шість зміліло перед розстрілом, а 240 вбито машинними крісами.

ПРИБОРИ ДО КРАШЕННЯ ПИСАНОК

Хто ще не має **СТІННОГО КАЛЕНДАРЯ:** українські свята і пости зазначені червоно, ціна 30 ц. з пересилкою; можна прислати поштою марки. Замовлення посилайте до:
UKRAINIAN BAZAAR
170 E. 4th St., New York, N. Y.

ДАРОМ ВИШЛЕМО КОЖНОМУ ЗРАЗОК (SAMPLE) КАРПАТСЬКОГО ЧАЮ

з найліпшого гірського зілля, на недомаганні жолудка, печінки і шпорок. Велика пачка коштує 50 ц.
● **ГРУДНЕ ЗІЛЛЯ**, природне средство припорувають тим, що терплять на алергій кашель, біля горля і залуку. Пачка коштує 50 ц.
● **ЗІЛЛЯ НА БОЛЮЧІ НОГИ.** Дуже помічне. Як його уживати, налякувано на бак. Велика пачка 50 ц.
● **МІШАНИ КОРИННЯ**, на нестерпність, брак апетиту, корчі. Добре також на запахи до горілки. Пачка 50 ц.
Маємо всякі лічничі зілля, яства, цвіт, кору, ягоди, коріння, ладан, живицю і т. д.
Замовлення посилайте на адресу:
UKRAINIAN BAZAAR
170 E. 4th St., New York, N. Y.

ДАРОМ ВИШЛЕМО КОЖНОМУ ЗРАЗОК (SAMPLE) КАРПАТСЬКОГО ЧАЮ

з найліпшого гірського зілля, на недомаганні жолудка, печінки і шпорок. Велика пачка коштує 50 ц.
● **ГРУДНЕ ЗІЛЛЯ**, природне средство припорувають тим, що терплять на алергій кашель, біля горля і залуку. Пачка коштує 50 ц.
● **ЗІЛЛЯ НА БОЛЮЧІ НОГИ.** Дуже помічне. Як його уживати, налякувано на бак. Велика пачка 50 ц.
● **МІШАНИ КОРИННЯ**, на нестерпність, брак апетиту, корчі. Добре також на запахи до горілки. Пачка 50 ц.
Маємо всякі лічничі зілля, яства, цвіт, кору, ягоди, коріння, ладан, живицю і т. д.
Замовлення посилайте на адресу:
UKRAINIAN BAZAAR
170 E. 4th St., New York, N. Y.

UKRAINIAN BAZAAR

170 E. 4th St., New York, N. Y.

UKRAINIAN BAZAAR

170 E. 4th St., New York, N. Y.

ЛИКУЄМО ХРОНІЧНІ НЕДУГИ ЧОЛОВІКІВ І ЖІНОК.

ШКІРСІ, НЕРВОВІ І ШЛУНКОВІ НЕДУГИ Геморойди й інші відколові захворювання. Ніркові й Міхурні захворювання. Біль у книжках, Шлунокові й внутрішності захворювання, хронічні боляки, пухлику зелеза, нервові ослаблення, ревматизм і звальніна жила. Лікуємо ЧОЛОВІКІВ І ЖІНОК модерними методами зі скорою пільгою. Лучі Екс. екзамінація крові і мочи, застільки, коли вказане. Всі хронічні недуги лікуємо науково.
ОПЛАТА УМИРКОВАНА. — МЕДИЧНА ЕКЗАМІНАЦІЯ \$2
DR. ZINS (28-літня заведениця)
110 EAST 16th STREET (Union Square) NEW YORK, N. Y.
Шоденно від 9. г. рано до 7. г. веч. У неділі від 9. рано до 2. пол.

НАШЕ ЗАІТЕРЕСУВАННЯ

Далеко більше ніж інтерес у справах нашого звання є наше заітересування служити людству.
Ми можемо не зважати на фінансові умовини, бо ми переконалися, що служити добре приносить власну нагороду, дотикальну і недотикальну.

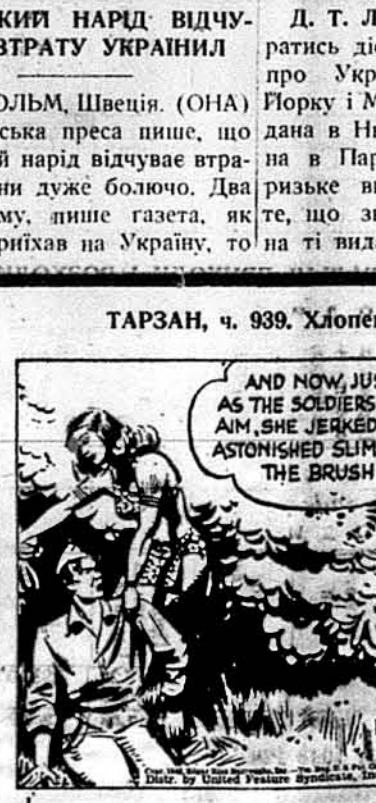
STEPHEN J. JEWISIAK & SON FUNERAL DIRECTORS

77 Morris St., Jersey City 34 E. 25th St., Bayonne
Phone: VErgen 4-5989 Bayonne 3-0540

ТАРЗАН, ч. 939. Хлопець і джунглева дівчина.

FROM HIS HIDING PLACE TARZAN CALLED A WARNING TO ZEELA.

І підчас коли воляки націлилися на них рушницями. Зіла затягла Сліма поза корчі.

„Що це має значити?“ питався Слім. „Раз пробуєш мене вбити, то знову рятуєш мені життя“.

„Передим я тебе ненавиділа, а тепер тебе люблю“, сказала дівчина.

Д-Р С. ЧЕРНОВ

Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра й кров.
● Аналіза крові для подорожжю саїтства.
● Геморойди й желічки лікується без операції.
223 SECOND AVE., cor. 14th ST., NEW YORK CITY, Room 14.
GRamercy 7-7697
Офісові години: денно від 10 до 7:30. В неділі від 11 до 1:30.
Жінка-доктор до обслуговування.
X & Флароскоп.—Екзамінація \$2.00

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

\$150.00 ЦІЛИЙ ПОХОРОН
І вище ОБСЛУГОВУЄМО В ПЕРТ АМБОЯ І ОКОЛИЦІ

KANAI KAIN FUNERAL HOME
433 STATE STREET, PERTH AMBOY, N. J.
Phone: Perth Amboy 4-4646

МИРОН ЛИТВИН І СИН УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Обслуга шира і чесна
383 Morris Avenue, cor. Springfield Ave., NEWARK, N. J.
Phone: ESeex 3-5347

UKRAINIAN BAZAAR

170 E. 4th St., New York, N. Y.

ЛИКУЄМО ХРОНІЧНІ НЕДУГИ ЧОЛОВІКІВ І ЖІНОК.

ШКІРСІ, НЕРВОВІ І ШЛУНКОВІ НЕДУГИ Геморойди й інші відколові захворювання. Ніркові й Міхурні захворювання. Біль у книжках, Шлунокові й внутрішності захворювання, хронічні боляки, пухлику зелеза, нервові ослаблення, ревматизм і звальніна жила. Лікуємо ЧОЛОВІКІВ І ЖІНОК модерними методами зі скорою пільгою. Лучі Екс. екзамінація крові і мочи, застільки, коли вказане. Всі хронічні недуги лікуємо науково.
ОПЛАТА УМИРКОВАНА. — МЕДИЧНА ЕКЗАМІНАЦІЯ \$2
DR. ZINS (28-літня заведениця)
110 EAST 16th STREET (Union Square) NEW YORK, N. Y.
Шоденно від 9. г. рано до 7. г. веч. У неділі від 9. рано до 2. пол.

PERSHIY UKRAINSKIY POGREBNIK NA FLYADEL'FIO I OKOLICHO

Обслуга шира і чесна
383 Morris Avenue, cor. Springfield Ave., NEWARK, N. J.
Phone: ESeex 3-5347

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ

cor. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA.
Tel. MARKET 1320.
ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ.

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБНИК

Зайнялись похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦІХ
129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2588
BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 Prospect Avenue, (cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.
Tel.: MEtrose 5-6577